

своїх конкретних процесів. Проте, поза сумнівом забезпечити інтегрований підхід до операційних змін дуже важливо, але набагато важливіше здійснити ці зміни

Ефективна реалізація бізнес - процесів - це мета й завдання будь-якого підприємства. Для їхнього досягнення розроблені методи й інструментальні засоби опису, проектування, аналізу й оцінки бізнес - процесів, концепції й правила їхньої реорганізації. Бізнес-процес являє собою набір взаємозалежних бізнес - процедур у результаті яких виробляється певна група продуктів і послуг. Усі бізнес - процеси існують для виконання функцій підприємства й повинні відповідати встановленій на підприємстві ієрархії цілей.

Список використаних джерел

1. Михайловська О.В. Операційний менеджмент: навч. посіб./ О.В. Михайловська.-К.:Кондор, 2008-30с.
2. Захарченко В.І. Інноваційний менеджмент теорія і практика а в умовах трансформації: навч. посіб. / В.І.Захарченко.,– К. : Цент учбової літератури, 2012. – 550 с.
3. Еліферов В. Г., Рєпін В. В. Бізнес-процеси: регламентація і керування: навч. посіб. / Еліферов В.Г., Рєпін В.В.,– К. : Професіонал, 2008. – 341 с.

Ващенко Д.В.,

студентка навчально-наукового інституту бізнесу і фінансів напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент» ПДАТУ
Науковий керівник: к.е.н., доцент Гоголь Т.В.

РОЛЬ ТА ПЕРЕВАГИ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Для максимального зниження збитків і втрат підприємств, підвищення ефективності їх діяльності доцільним є дослідження ризик-менеджменту. В сучасних умовах розвитку економіки України проблема управління ризиками

дуже актуальна. Зростання міри ризику зумовлено фінансово-економічною кризою, політичною та економічною нестабільністю в країні.

Науковий доробок із проблем управління ризиком значний, над даною тематикою працювали українські та зарубіжні вчені: Л.І. Донець, О.В. Шепеленко, С.М. Баранцева, О.В. Сергєєва, О.Ф. Веремейчик, В. М. Кочетков, Н. А. Сирочук, Т.Л. Мостенська, Н.С.Скопенко , А. О.Старостіна, В. А. Кравченко, В. М. Гранатурова, О. Л. Устенко та багато інших, праці яких присвячені дослідженню сутності ризику, визначенню факторів і причин його виникнення, характеристиці методів оцінки ступеня ризику [1-4].

Походження терміна “ризик” має свої витoki із грецьких слів “ridsikón”, “ridsa” - стрімчак, скеля; в італійській мові “risico” – небезпека; у французькій мові “risque” – погроза. Як показує аналіз, у літературі широко поширене судження про ризик як про можливість небезпеки чи невдачі. Аналогічне положення склалося й в економічній літературі. Найбільш прийнятним є таке визначення ризик-менеджменту – це управління організацією в цілому або окремими її підрозділами з урахуванням факторів ризику (тобто випадкових подій, що впливають на організацію) на основі особливої процедури їх виявлення й оцінки, а також вибору і використання методів нейтралізації наслідків цих подій, обміну інформацією про ризики і контролю результатів застосування цих методів [4, с. 10].

Управління ризиками являє собою ітеративний процес із чітко визначеними етапами, за допомогою якого менеджери можуть ясно уявити ризики, з якими стикається організація. Науковці А.О. Старостіна та В.А. Кравченко виділяють 5 основних етапів процесу управління ризиком, які зображені на рис.

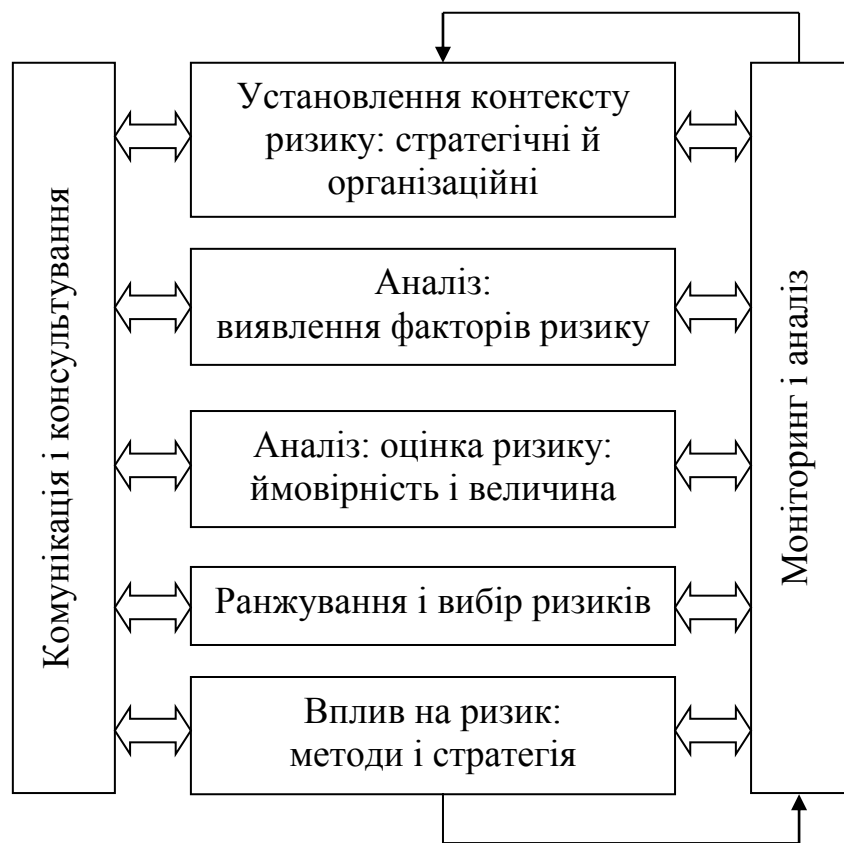

Рис.1. Процес ризик-менеджменту

Проаналізуємо запропоновані етапи процесу управління ризиком. На етапі установлення контексту ризику – визначають стратегічні і тактичні цілі підприємства. Мета етапу аналізу ризику – одержати потрібну інформацію про структуру, властивості об’єкта і наявні ризики. Зібраної інформації має бути достатньо для того, щоб приймати адекватні рішення на наступних стадіях. Аналіз передбачає: виявлення ризиків і їх оцінку. Виявляючи ризики (якісна складова), визначають усі ризики, властиві досліджуваній системі. Оцінка – це кількісний опис виявлених ризиків, у процесі якого визначають такі їх характеристики, як ймовірність і розмір можливих наслідків. На етапі ранжування і відбору ризиків визначають ступінь важливості ризиків для підприємства і порядок, у якому ними займатиметься організація. На останньому етапі “вплив на ризик” застосовують конкретні способи впливу на ризики компанії для нейтралізації їх наслідків [4].

Особливу роль у рішенні ризикових задач відіграють інтуїція менеджера та інсайд. Інтуїція являє собою здатність безпосередньо, як би раптово, без логічного продумування знаходити правильне вирішення проблеми. Інтуїтивне рішення як внутрішнє осяяння, просвітління думки, що розкриває суть досліджуваного питання. На відміну від інтуїції, інсайд - це усвідомлене

рішення якоїсь проблеми. Суб'єктивно інсайд переживають як несподіване осяяння, збагнення. У момент самого інсайда рішення усвідомлюється дуже ясно, однак ця ясність часто носить короточасний характер і потребує свідомої фіксації рішення [3].

У випадках, коли розрахувати ризик неможливо, прийняття ризикових рішень відбувається за допомогою евристики. Евристика являє собою сукупність логічних прийомів і методичних правил теоретичного дослідження і відшукування істини. Іншими словами, це правила і прийоми розв'язання особливо складних задач. Ризик-менеджмент має свою систему евристичних правил, вироблених багаторічною практикою геніїв бізнесу: 1) не можна ризикувати більше, ніж може дозволити власний капітал; 2) треба завжди думати про наслідки ризику; 3) позитивне рішення приймається лише при відсутності сумнівів; 4) не можна ризикувати більшим заради малого; 5) при наявності сумнівів приймається негативне рішення; 6) не можна думати, що існує тільки одне рішення проблеми, можливо є й інші варіанти [1].

Ризик-менеджмент має такі переваги: є основою для підвищення ефективності стратегічного планування; дозволяє уникати вартісних несподіванок; поліпшує ефективність діяльності організації; дає можливість оптимально використовувати ресурси; сприяє більшій відкритості діяльності керівництва і поліпшує комунікації; забезпечує вище керівництво коротким оглядом головних ризиків, з якими стикається підприємство, а також відомостями про ресурси, виділені для впливу на високі ризики; дає можливість переконатися в тому, що неминучі ризики належно застраховано; дає менеджерам ефективну й послідовну методологію вивчення ризиків; поліпшує облік у компанії; орієнтує топ-менеджмент на використання факторів ризик-можливостей для підвищення вартості підприємства [4, с. 14].

Таким чином, ризик-менеджмент – одна з найважливіших галузей сучасного управління, спрямована на ідентифікацію ризиків, їх аналіз та оцінку, а також на розробку заходів, направлених на боротьбу з ризиками з метою отримання найбільшого прибутку за оптимального для суб'єкта

господарювання рівня ризику. Важливу роль у вирішенні ризикових задач відіграють інтуїція, інсайд та евристика. Ризик-менеджмент характеризується значними перевагами, завдяки яким у результаті впровадження й ефективного функціонування системи управління ризиками підприємство прогнозовано отримає економію за рахунок зменшення збитків унаслідок настання ризикових подій; зменшення витрат; збільшення прибутку через ефективне використання методів оптимізації ризику; зменшення експлуатаційних витрат підприємства за рахунок збільшення продуктивності праці через покращення рівня інформованості; зменшення накладних витрат через упровадження системи управління ризиками.

Список використаних джерел

1. Донець Л.І. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків: Навчальний посібник/ Л.І. Донець, О.В. Шепеленко, С.М. Баранцева, О.В. Сергєєва, О.Ф. Веремейчик - К.: Центр учбової літератури. – 2012. – 472 с.
2. Кочетков В. М. Сутність і особливості ризик-менеджменту на підприємстві / В. М. Кочетков, Н. А. Сирочук // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – №10. – с. 151-156.
3. Мостенська Т.Л., Скопенко Н.С. Ризик-менеджмент як інструмент управління господарським ризиком підприємства / Т.Л. Мостенська, Н.С.Скопенко // Вісник Запорізького національного університету (Економічні науки). – 2010. – №3 (7). – с. 72-79.
4. Старостіна А. О. Ризик-менеджмент: теорія та практика: Навч. посіб./ А. О. Старостіна, В. А. Кравченко – К.: ІВЦ Видавництво “Політехніка”, 2004. – 200 с.

Гамага Катерина Володимирівна,

студентка навчально-наукового інституту бізнесу і фінансів спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної